

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان تهران شهر تهران مدرسه علمیه تخصصی حضرت قاسم بن الحسن (علیهما السلام)

عنوان

تدوین بسته والدگری در جهت بهبود بخشی لجبازی کودکان بر اساس منابع اسلامی و اعتبارسنجی آن

استاد راهنما

دکتر محمدباقر حسنونند

نگارنده

مریم الهی قلی

سال تدوین

۱۴۰۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

تحمیدیه

شکر و سپاس و منت خدای را

پروردگار خلق و خداوند کبریا

دوایر غیب دان و نگهدار آسمان

رزاق بنده پرورد خلاق رهبرنا...

های علمیه خواهند دان

تقدیم به:

پیشگاه نورانی مادر خوبی‌ها و مهربانی‌ها حضرت زهراى مرضیه سلام‌الله علیها و تقدیم به
محضر حضرت حجه‌ابن الحسن العسگرى عجل الله تعالى فرجه الشریف، آقا و سرور و مولا و
مقتدای منتظران، که در انتظار تربیت یاران باوفا و خودساخته و جوانان پرشورند تا جامه‌ی
ظهور بر تن کنند.

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواجه‌ن

تقدیر و تشکر:

به نام یزدان پاک و سپاس که تفکر را در جهت کسب دانش و معرفت به انسان ارزانی داشت، حال که به یاری خداوند منان توفیقی هر چند ناچیز در کسب و ارتقای علم و دانش نصیب بنده شد بر خود واجب می‌دانم تا از اساتید و بزرگوارانی که از ایشان راه و رسم پژوهش و از رفتار و بینش ایشان درس‌هایی به مراتب با ارزش‌تر از پایان‌نامه آموختم تشکر و قدردانی کنم.

همچنین از خداوند متعال برای خانواده‌ام که در این مسیر مشوق و پشتیبانم بوده‌اند بهترین‌ها را خواستارم.

از استاد گرانقدر و عالی‌مقام دکتر محمدباقر حسنونند که زحمت راهنمایی این رساله را عهده‌دار بوده و در همه مراحل انجام رساله از راهنمایی‌های عالمانه و صبوری ایشان استفاده کردم سپاسگزارم و از خداوند متعال توفیق روزافزون ایشان را همراه با سلامتی و سعادت خواستارم.

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف تدوین و اعتباریابی بسته والدگری در جهت بهبود بخشی لجبازی کودکان براساس آموزه‌های منابع اسلامی انجام که به لحاظ روش اجرا، از نوع آمیخته اکتشافی (کیفی- کمی) می‌باشد. در بخش کیفی، با استفاده از روش مطالعه کتابخانه‌ای و رویکرد تحلیل محتوا برنامه آموزشی والدگری بر اساس منابع اسلامی تدوین شد. در بخش کمی، از روش نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون- پس‌آزمون با گروه گواه استفاده شد. در این پژوهش 30 کودک دارای مشکل لجبازی از طریق غربال‌گری به صورت هدفمند و داوطلبانه انتخاب شدند. پرسشنامه در بین 93 نفر از مادران توزیع شد و پس از محاسبه نمره لجبازی، 37 نفر از کودکان دارای اختلال لجبازی شناخته شدند (کودکان دارای مشکل لجبازی منطقه 4 شهر تهران). از بین نمونه‌های واجد شرایط، 30 نفر از مادران به شکل هدفمند و داوطلبانه انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش (15 نفر) و گواه (15 نفر) توزیع شدند. پس از استخراج مؤلفه‌ها و مفاهیم مرتبط، بسته آموزشی والدگری در قالب جلسات ساختاریافته (16 جلسه 90 دقیقه‌ای) تدوین گردید. در بخش کمی، روایی محتوایی بسته با استفاده از روش دلفی و با بهره‌گیری از نظرات متخصصان روان‌شناسی و روان‌شناسی اسلامی بررسی شد. شاخص‌های روایی محتوا (CVI) و نسبت روایی محتوا (CVR) برای مؤلفه‌ها و روش‌های آموزشی محاسبه شده و حداقل نمره قابل قبول برای CVR با توجه به تعداد متخصصان، 0/75 در نظر گرفته شده است.

یافته‌ها و نتایج: بسته والدگری تدوین شده بر اساس آموزه‌های منابع اسلامی توسط 8 متخصص روان‌شناسی کودک و نوجوان بررسی شد. ضریب محاسبه شده برای جلسات شانزده‌گانه بر اساس معیارهای ارتباط، اثربخشی و تناسب در بازه 0/750 تا 1/000 قرار گرفت که اعتبار بسته تدوین شده را مورد تأیید قرار داده است. همچنین تغییرات نمرات گروه‌ها در مؤلفه‌های سلوک، رفتار و خلق کودک لجباز به ترتیب به اندازه‌های 0/260، 0/293 و 0/530 درصد ناشی از اجرای بسته‌ی والدگری بر اساس منابع اسلامی بوده است. نتایج اجرای محتوای 16 جلسه آموزشی نشان داد بسته‌ی مورد نظر که بر اساس توالی منطقی رشد شناختی و هیجانی والدین طراحی شده بود. در مرحله نخست، شناخت و آگاهی را تقویت کرده، در مرحله دوم مهارت‌های ارتباطی و هیجانی را آموخته و در مرحله سوم درونی‌سازی ارزش‌ها و تثبیت رفتار جدید را مورد توجه قرار داده است. در مجموع بسته والدگری اسلامی توانست نمره‌ی کلی لجبازی و سه مؤلفه آن (سلوک، رفتار، خلق) را کاهش دهد. این نتایج با پژوهش‌های متعدد داخلی و خارجی همسو است و نشان داد که بومی‌سازی برنامه‌های والدگری با آموزه‌های دینی می‌تواند اثربخشی و پذیرش آن‌ها را افزایش دهد.

واژگان کلیدی: والدگری، لجبازی کودکان، منابع اسلامی، تدوین بسته، اعتبارسنجی، اختلال نافرمانی مقابله‌ای.

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
فصل اول – کلیات پژوهش	2
1-1- بیان مسئله	3
1-2- ضرورت و اهمیت پژوهش	5
1-3- اهداف پژوهش	5
1-3-1- هدف اصلی	5
1-3-2- اهداف فرعی	5
1-4- سؤالات پژوهش	5
1-5- فرضیه پژوهش	6
1-6- تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها	6
1-6-1- تعاریف مفهومی	6
1-6-2- تعاریف عملیاتی	8
فصل دوم – ادبیات و پیشینه پژوهش	9
1-2- ادبیات پژوهش	10
1-1-2- اختلال لجبازی	10
1-2-2- لجبازی کودک	12
1-2-3- علت لجبازی کودکان	13
1-2-4- خصوصیت کودکان لجباز	13

14	2-1-5-والدگری
18	2-1-6-شیوه‌های والدگری
20	2-2-مقایسه تطبیقی سبک‌های تربیتی با محوریت تربیت کودک
20	2-2-1-سبک تربیتی در اسلام
29	2-2-2-سبک تربیتی در غرب
32	2-3-تفاوت‌های فرزندپروری غربی و اسلامی
32	2-3-1-تفاوت در سبک تربیت
33	2-3-2-تفاوت در نهادهای تربیتی
34	2-3-3-تفاوت در اهداف تربیت
35	2-3-4-اصول اخلاقی خانواده در تربیت اسلامی فرزند
42	2-4-مقوله‌ها و مؤلفه‌های والدگری اسلامی
61	فصل سوم - روش‌شناسی پژوهش
62	3-1-روش پژوهش
62	3-2-جامعه پژوهش
62	3-3-حجم نمونه و روش نمونه‌گیری
63	3-4-روش گردآوری داده‌ها
74	3-5-ابزار گردآوری داده‌ها
76	3-6-روش تحلیل داده‌ها
77	فصل چهارم - یافته‌های پژوهش
78	4-1-یافته‌های توصیفی

80	4-2- توصیف متغیرهای پژوهش
81	4-3- یافته‌های استنباطی
82	4-4- اعتباریابی بسته‌ی پژوهش
84	4-5- اثربخشی بسته‌ی پژوهش
90	فصل پنجم - جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
91	5-1- پاسخ و تحلیل سؤالات پژوهش
92	5-2- مراحل بسته‌ی آموزشی
94	5-3- جمع‌بندی تحلیلی مراحل بسته‌ی آموزشی
101	5-4- محدودیت‌های پژوهش
102	5-5- پیشنهاد‌های پژوهشی
102	5-6- پیشنهاد‌های کاربردی
103	منابع و مأخذ

- دهخدا، علی اکبر. (1390). فرهنگ متوسط دهخدا، سیدجعفر شهیدی، ج 2، صفحه 1643، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- دیلمی، حسن بن محمد. (1412 هـ. ق). ارشادالقلوب الی الصواب، قم: الشریف الرضی.
- راغب اصفهانی، ابوالقاسم حسین بن محمد بن فضل. (1412 ق). المفردات فی غریب القرآن، تحقیق صفوان عدنان داوودی، صص. 113-114. بیروت: دارالعلم و دارالشامیه.
- رضایی، محمدعلی. (1387). تقوا، تهران: سروش هدایت، ص 80.
- رفیعی، ناصر. (1401). اهمیت و جایگاه احترام در زندگی با تأکید بر سبک زندگی حضرت فاطمه (س)؛ فصلنامه علمی - تخصصی ره‌توشه، دوره 3، سال 1401، شماره 9، صفحات 223-231.
- روحی، زهرا. (1390). تحکیم خانواده و راه‌های تقویت آن، فصلنامه علمی - پژوهشی طهورا؛ سال چهارم، شماره 11، صفحات 109-129.
- رهنمایی، سیداحمد و زینلی، احسان. (بهار و تابستان 1397). نقد نظریه روان‌شناختی رشد دین‌گلدمن با نگرش به اصول تربیتی در کودکان از دیدگاه اسلام؛ نشریه اسلام و پژوهش‌های تربیتی، سال دهم، شماره 1 (پیاپی 19).
- سبحانی‌نیا، محمدتقی. (1396). قرآن کتاب اخلاق، مؤسسه فرهنگی دارالحديث.
- سلیمی‌بنی، یوسف. (1402). بررسی پدیده و اختلال لجبازی در کودکان و وظایف والدین، معلّم و جایگاه روان‌پزشک؛ چهارمین کنفرانس ملی مدیریت، روان‌شناسی و علوم رفتاری.
- سمرقندی، نصر بن محمد. (1421 هـ. ق). تنبیه الغافلین بأحادیث سیدالانبیاء و المرسلین؛ بیروت: دارابن کثیر.
- شعاری‌نژاد، علی اکبر. (1392). روان‌شناسی رشد؛ چاپ اول، تهران: فجر.
- شرفی، محمدرضا. (1389). مهارت‌های زندگی در سیره رضوی؛ مشهد: انتشارات قدس رضوی.

- شریعتی، صدرالدین و صحرایی، فاطمه. (1398). بررسی نقش والدین در تربیت عاطفی کودک با بهره‌گیری از سیره امام رضا(ع)؛ فصلنامه علمی - پژوهشی فرهنگ مشاوران و روان‌درمانی، دوره 10، شماره 38، صفحات 59-80.
- شریفی‌خوانساری، محمدرضا. (1386). حقوق فرزند بر والدین؛ قم: انتشارات بنی‌الزهر (س)، ص 122.
- شکوهی، غلام‌حسین. (1399). تعلیم و تربیت و مراحل آن؛ چاپ بیست‌ونهم، مشهد: آستان قدس رضوی.
- صاحب‌بن‌عباد، اسماعیل بن‌عباد. (1414 هـ. ق.). المحيط فی اللغة (10 جلدی)؛ محقق محمدحسن آل‌یاسین، بیروت: عالم‌الکتب، صفحه 276.
- صادق‌خانی، اسدالله و علی‌اکبری‌دهکردی، مهناز و کاکوجویباری، علی‌اصغر. (1391). نشریه روان‌شناسی افراد استثنایی، شماره 6.
- طباطبایی، سیدمحمدحسین. (بی‌تا). خلاصه تعالیم اسلام؛ به کوشش داود الهامی، تهران: انتشارات کعبه.
- طباطبایی، سیدمحمدحسین. (1417 هـ. ق.). المیزان فی تفسیر القرآن؛ قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.
- طبرسی، حسن بن فضل. (1412 هـ. ق.). مکارم‌الاخلاق؛ قم: الشریف‌الرضی.
- طبرسی، علی بن حسن. (1385). مشکاه‌الانوار فی غررالانوار؛ نجف: مکتبه الحیدریه.
- عادل‌پور، محمدحسین. (1396). بررسی و مقایسه سبک‌های فرزندپروری از دیدگاه اسلام و اندیشمندان غربی؛ مجله بصیرت و تربیت اسلامی، سال چهاردهم، شماره 43 (زمستان) صفحه 79.
- عبدوس، محمدتقی و اشتهازی، محمد مهدی. (1375). بیست‌وپنج اصل از اصول اخلاقی امامان(ع)؛ قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
- علی‌محمدی، علی. (1389). شبیه‌سازی انسان؛ نشر معارف.
- غدیری، عبدالله عیسی ابراهیم. (1418 هـ. ق.). القاموس الجامع للمصطلحات الفقهیه؛ بیروت: دار الرسول الاکرم(ص).
- فرمehنی فراهانی، محسن. (1390). تربیت در نهج‌البلاغه؛ تهران: نشر آریز.

- فلاح رفیع، علی. (1391). روش‌شناسی الگو در انتقال ارزش‌ها؛ دوفصلنامه علمی- پژوهشی اسلام و پژوهش‌های تربیتی، سال چهارم، شماره 2، صفحات 33-57.
- فلسفی، محمدتقی. (1377). کودک از نظر وراثت و تربیت؛ تهران: هیئت نشر معارف اسلامی.
- فیض‌کاشانی، ملا محسن. (1415 هـ.ق.). تفسیر الصافی؛ انتشارات صدرا.
- فیض‌کاشانی، محمد بن مرتضی. (1419 هـ.ق.). الصافی فی تفسیر القرآن؛ تحقیق: امینی حسینی، محسن، تهران: بی‌نا.
- قائمی‌امیری، علی. (1371). نقش مادر در تربیت؛ چاپ هشتم، تهران: انتشارات امیری.
- قائمی‌امیری، علی. (1383). خانواده و مسائل همسران؛ چاپ سیزدهم، تهران: انتشارات امیری.
- قدسی، علی محمد، و قائمی، مرتضی. (1393). بررسی تطبیقی سبک‌های فرزندپروری با سبک فرزندپروری امام علی (علیه‌السلام) در نامه سی‌ویکم نهج‌البلاغه؛ نشریه پژوهش‌نامه نهج‌البلاغه، 8(2)، 1-20.
- قدمی، کفایت. (1394). اصول حاکم بر تربیت از منظر قرآن با تأکید بر سوره مبارکه فرقان؛ پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد، بابل‌سر: دانشگاه مازندران.
- قمی، علی بن ابراهیم. (1404 هـ.ق.). تفسیر قمی؛ چاپ سنگی.
- کاتوزیان، ناصر. (1382). حقوق مدنی خانواده؛ تهران: بهمن برنا.
- کامکار، مهسا و ابراهیمی، زینب، خلاق‌اصل، سیده زینب و صابری، زهرا و نجاتی، شهین. (1402). راهکارهای برطرف کردن لجبازی دانش‌آموزان در کلاس درس و محیط مدرسه؛ مجله مطالعات روان‌شناسی و تربیتی، شماره 55، دوره 5.
- کلینی، محمد بن یعقوب. (1379 ه.ش.). اصول کافی؛ ترجمه 6 جلدی، ج. 1. حدیث 2، ص 118، قم: نشر اسوه.
- کلینی، محمد بن یعقوب. (1413ق.). اصول کافی؛ تهران: المکتبه الاسلامیه.
- کلینی، محمد بن یعقوب. (1413ق.). فروغ الکافی؛ جلد 6، بیروت: دارالاضواء، تهران: المکتبه الاسلامیه.

- کلینی، محمد بن یعقوب. (1407). الکافی؛ مصحح: علی اکبر غفاری و محمد آخوندی، تهران: دارالکتب الاسلامیه، چهارم، ج. 3، ص. 482.
- گلچین کوهی، محمد و رضایی صوفی، مرتضی. (1397). مقایسه تطبیقی سبک‌های فرزندپروری غرب و اسلام براساس حدیث حضرت رسول(ص) در تربیت فرزند؛ مجله پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی، سال 26، دوره جدید، شماره 39 (تابستان)، صفحه 57.
- لقمانی، محمود. (1380). نگاهی نو در آیین معارف به خنده؛ شوخی و شادمانی، تهران: عطر سعادت.
- لویس، معلوف. (1371). المنجد فی اللغة؛ قم: اسماعیلیان، صفحه 214.
- مجلسی، محمدباقر. (1403 ق.). بحارالانوار الجامعه لدرر اخبار الائمه الاطهار(علیهم السلام)؛ چاپ دوم، بیروت: مؤسسه الوفاء.
- محدثی، جواد. (1380). آشنایی با اصول و عوامل تحکیم خانواده؛ قم: بقیه‌الله.
- محدثی، حمیده. (1389). راهکارهای تحکیم بنیان خانواده؛ فصلنامه علمی- پژوهشی دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، دوره 8، شماره 4، صفحات 270-275.
- محمدی ری‌شهری، محمد. (1386). حکمت‌نامه کودک؛ ترجمه ع. پسندیده، قم: دارالحديث، ص 57.
- محمدی ری‌شهری، محمد. (1388). الگوی مصرف از نگاه قرآن و حدیث، قم: دارالحديث، ص 89.
- مصطفوی، سیدمحمدکاظم، مائه قاعده فقیه؛ چاپ چهارم، قم: اسلامی.
- مطهری، مرتضی. (1371). تعلیم و تربیت در اسلام؛ تهران: صدرا، ص 90.
- مطهری، مرتضی. (بی‌تا). مقالات فلسفی؛ تهران: صدرا.
- مفید، محمد بن محمد. (1394). الاختصاص؛ قم: جامعه مدرسین.
- مفید، محمد بن محمد. (1413 هـ. ق.). الارشاد فی معرفه حجج الله علی العباد؛ قم: کنگره شیخ مفید.
- مفید، محمد بن محمد. (1413 هـ. ق.). الامالی؛ قم: کنگره شیخ مفید.

- مکارم شیرازی، ناصر و جمعی از فضلا. (1386). برگزیده تفسیر نمونه؛ تنظیم احمدعلی بابایی، تهران: دارالکتب الاسلامیه.
- موسوی، رقیه و عباسی مکوند، زینب و مرادی، علی رضا و اکبری زردخانه، سعید. (پاییز 1389). اثربخشی خانواده درمانی ساختاری در بهبود کودکان مبتلا به اختلال نافرمانی - لجبازی؛ نشریه فرهنگی - تربیتی زنان و خانواده، شماره 15.
- مهدوی نیک، حسین. (1392). الگوی فرزندپروری براساس آموزه‌های اسلامی و تبیین روان‌شناختی آن؛ پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، قم، ص 43.
- نوری، حسین بن محمدتقی. (1408 هـ. ق). مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل؛ قم: مؤسسه آل‌البیت.
- وحدتی، راضیه. (1380). حیا و روح زندگی؛ چاپ اول، تهران: نشر موثق.
- هاشمی‌شاهرودی، محمود. (1382 هـ. ق). فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت (ع)؛ قم: مؤسسه دائره‌المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (ع).
- همّت‌بناری، علی. (1394). اصول فرزندپروری در سبک زندگی اهل بیت (ع)؛ دوفصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات اسلام و روان‌شناختی، دوره 9، شماره 16، صفحات 135-154.
- هندی، علی‌المتقی بن حسام‌الدین. (1397). کنز العمال فی سنن الاقوال و الاعمال؛ بیروت: مکتبه التراث الاسلامی.
- هیبتی، خلیل. (1381). بررسی شیوه‌های فرزندپروری والدین و رابطه آن با شیوه‌های مقابله با استرس دانش‌آموزان دختر و پسر سال سوم دبیرستان‌های رشد زرقان؛ پایان‌نامه کارشناسی ارشد، شیراز: دانشگاه شیراز.

ب- لاتین

- Baumrind, D. (1967). Child care practices anteceding three patterns of preschool behavior. *Genetic Psychology Monographs*, 75, 43-88.
- Baumrind, D. (1991) Effective parenting during the early adolescent transition. In *Family Transitions*; Cowen, P.A., Hetherington, H., Eds.; Erlbaum: Hillsdale, NJ, USA,; pp. 111.
- Baumrind, D. (2012). Differentiating between confrontive and coercive kinds of parental power-assertive disciplinary practices. *Human Development*, 55, 35.

- Baumrind, D.; Larzelere, R.E.; Owens, E.B. (2010) Effects of preschool parents' Power: Assertive patterns and practices on adolescent development. *Parenting*, 10, 157–201.
- Bornstein, M. H., & Cheah, C. S. L. (2006). *The Place of Culture and Parenting in the Ecological Contextual Perspective on Developmental Science*. New York: Psychology Press.
- Brooks, J. B. (2012). *The Process of Parenting: Ninth Edition*. McGraw-Hill Higher Education. ISBN 4-746918-07-0-978.
- Cataldo, I., Lepri, B., Neoh, M. J. Y., & Esposito, G. (2021). Social media usage and development of psychiatric disorders in childhood and adolescence: A review. *Frontiers in Psychiatry*, 11, Article 508595.
- *Child Psychiatry and Human Development*, 50(3), 483.
- Chinese college students: The mediating role of father-child, mother-child, and peer attachment. *Computers in Human Behavior*, 59, 221.
- Coplan RJ, Hastings PD, Lagacé-Séguin DG, Moulton CE(2002). Authoritative and authoritarian mothers' parenting goals, attributions, and emotions across different childrearing contexts. *Parenting*.; 2(1):26–1.
- Cooper, Alistair; and Redfern, Sheila (2016). *Reflective Parenting: A Guide to Understanding What's Going on in Your Child's Mind*. Routledge 711 Third Avenue. New York, NY 10017.
- Crockett, Lisa J., Veed, Glen J., & Russell, S. T. (2010). Do Measures of Parenting Have the Same Meaning for European, Chinese, and Filipino American Adolescents? Tests of Measurement Equivalence. DOI:3-5728-4419-1-978/10.1007_2
- DomenechRodríguez, M. M., Donovanick, M. R., & Crowley, S. L. (2009). Parenting Styles in a Cultural Context: Observations of "Protective Parenting" in FirstGeneration Latinos. *Family Process*, 2(48), 195.
- Driscoll, K.; and Pianta, R. C. (2011). Mother's and Father's Perceptions of Conflict and Closeness in Parent-Child Relationships during Early Childhood.
- Fineberg, N. A., Menchón, J. M., Hall, N., Dell'Oso, B., Brand, M., Potenza, M. N., & Zohar, J. (2022). Advances in problematic usage of the internet research-A narrative review by experts from the European network for problematic usage of the internet. *Comprehensive Psychiatry*, 152346
- Hofmann, S. G., & Nadkarni, A. (2012). Who do people use Facebook? *NIH Public Access*, 52(3), 243.

- Hutchinson, E. A., Rosen, D., Allen, K., Price, R. B., Amole, M., & Silk, J. S. (2019). Adolescent gaze-directed attention during parent-child conflict: The effects of depressive symptoms and parent-child relationship quality.
- Indian, M., & Grieve, R. (2014). When Facebook is easier than face-to-face: Social support derived from Facebook in socially anxious individuals. *Personality and Individual Differences*, 59(2), 102.
- Karabanova, O. A., & Poskrebysheva, N. N. (2013). Adolescent autonomy in parent-child relations. *Procedia-social and behavioral sciences*, 86, 621.
- Konok, V., Bunford, N., Miklosi, A.,(2020). Associations between child mobile use and digital parenting style in Hungarian families. *J. Child. Media* 14 (1), 91.
- Liu, Q., Huang, J., & Zhou, Z. (2020). Self-expansion via smartphone and smartphone addiction tendency among adolescents: A moderated mediation model. *Children and Youth Services Review*, 119, Article 105590 .
- Nesi, J., & Prinstein, M. J. (2015). Using social media for social comparison and feedback-seeking: Gender and popularity moderate associations with depressive symptoms. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 43(8), 1427.
- Nickerson, A. B., Nagle, R. J., (2005). Parent and peer attachment in late childhood and early adolescence. *J. Early Adolesc.* 25 (2), 223.
- Renner, L. M. (2012). Single types of family violence victimization and externalizing behaviors among children and adolescents. *Journal of Family*, 27. 177.
- Moon, S.J., Bai, S.Y.,(2020). Components of digital literacy as predictors of youth civic engagement and the role of social media news attention: the case of Korea. *J. Child.Media* 14 (4), 458–474.
- Mark, Katharine M.; and Pike, Alison (2017). Links between Marital Quality, the Mother-Child Relationship and Child Behavior: A Multi-Level Modeling Approach. *International Journal of Behavioral Development*, 41(2), 285.
- Pianta, R. C. (1994). Adult-Child Relationship Processes and Early Schooling. *Early Education and Development*, 8, 26–11.
- Rosli, N. A. (2014). Effect of Parenting Styles on Children's Emotional and Behavioral Problems among Different Ethnicities of Muslim Children in the Us. Marquette university.
- Ryff, C. D. (1989). Happiness Is Everything, or Is It? Exploration on the Meaning of Psychological Wellbeing. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57, 1081–1069.

- Ryff, C. D.; and Keyes, C. L. M. (1995). The Structure of Psychological Well Being Revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(4), 719.
- Ryff, C. D.; and Singer, B. (2002). From Social Structure to Biology: Integrative Science in Pursuit of Human Health and Well-Being. In: C. R. Snyder; and Lopez, S. J. (Eds.). *Handbook of Positive Psychology*, 541–554.
- Ryff, C. D.; and Singer, B. H. (2006). Best News Yet on the Six-Factor Model. Sanders, M. R.; and Prinze, R. J. (2005). The Triple P System: A Multi-Level Evidence-Based, Population Approach to the Prevention and Treatment of Behavioral and Emotional Problems in Children. *Journal the Register*
- Report, 31, 46–42.
- Tylor, S. (2006). An Investigation of the Relationship between Black Single Mothers' Myth/stereotype Acceptance, Parental Self-Efficacy, and Childrearing Practices. (MSc Thesis). Boston College.
- Yang, X., Zhu, L., Chen, Q., Song, P., & Wang, Z. (2016). Parent marital conflict and Internet addiction among.

ج - سایت ها

- <https://iranthinktanks.com/effectiveness-of-religious-education-in-the-family-and-its-challenges-with-a-strategic-approach/>
- <https://www.balagh.ir/content/16562>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Lifestyle_\(social_sciences\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Lifestyle_(social_sciences))
- <https://en.wikifeghh.org>
- <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/lifestyle>
- <https://www.ldoceonline.com/dictionary/lifestyle>
- <https://hawzah.net/fa/Magazin/view/94788/7593/5211>
- <https://www.researchgate.net/profile/Kathleen-Roche>

Abstract

Children's stubbornness is one of the main challenges for parents in the upbringing process, which, if it continues, can lead to oppositional defiant disorder and other behavioral problems. Considering the religious culture prevailing in Iranian society, using the capacities of Islamic sources to formulate parenting interventions can be a solution. Previous research has shown that Islamic sources are highly rich in extracting educational components. However, there is a lack of a coherent parenting package based on Islamic sources that specifically focuses on the problem of children's stubbornness. The present study aimed to develop and validate a parenting package to improve children's stubbornness based on the teachings of Islamic sources, which is a mixed exploratory (qualitative-quantitative) method in terms of implementation. In the qualitative part, a parenting training program based on Islamic sources was developed using the library study method and content analysis approach. In the quantitative part, a quasi-experimental method with a pre-test-post-test design with a control group was used. In this study, 30 children with stubbornness problems were selected through screening in a purposeful and voluntary manner. The questionnaire was distributed among 93 mothers and after calculating the stubbornness score, 37 children were identified as having a stubbornness disorder (children with stubbornness problems in District 4 of Tehran). From among the eligible samples, 30 mothers were selected purposefully and voluntarily and randomly distributed into two experimental (15 people) and control (15 people) groups. After extracting the relevant components and concepts, a parenting training package was developed in the form of structured sessions (16 90-minute sessions). In the quantitative part, the closed content validity was examined using the Delphi method and with the opinions of experts in psychology and Islamic psychology. Content validity indices (CVI) and content validity ratio (CVR) were calculated for the educational components and methods, and the minimum acceptable score for CVR was considered to be 0.75, considering the number of experts.

Findings and Results: The parenting package developed based on the teachings of Islamic sources was reviewed by 8 child and adolescent psychology experts. The calculated coefficient for the sixteen sessions based on the criteria of relevance, effectiveness, and appropriateness was in the range of 0.750 to 1.000, which confirmed the validity of the developed package. Also, the changes in the groups' scores in the components of conduct, behavior, and temperament of the stubborn child were 0.260, 0.293, and 0.530 percent, respectively, due to the implementation of the parenting package based on Islamic sources. The results of implementing the content of the 16 training sessions showed that the package in question was designed based on the logical sequence of cognitive and emotional development of parents. In the first stage, it strengthened cognition and awareness, in the second stage, communication and emotional skills were learned, and in the third stage, it focused on internalizing values and establishing new behavior. Overall, the Islamic parenting package was able to reduce the overall score of stubbornness and its three components (behavior, behavior, and temperament). These results are consistent with numerous domestic and foreign studies and show that localizing parenting programs with religious teachings can increase their effectiveness and acceptance.

Keywords: Parenting, child stubbornness, Islamic resources, package development, validation, oppositional defiant disorder.

Sisters' Seminary Policy Council
Sisters Seminary Management Center
Vice President of Research

Tehran Province, Tehran City, Hazrat Qasim bin Al-Hasan (peace be upon him) Specialized Seminary

Title

Developing a parenting package to improve children's stubbornness based on Islamic sources and its validation

Supervisor

Dr. Mohammad Bagher Hassanvand

Author

Maryam Elahigholi

Year of compilation

1405

Level 3

116